

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

čj. ČŠIE-1/10-E

Název školy	Mateřská škola Sázava, okres Ústí nad Orlicí
Adresa:	Sázava 2, Lanškroun 563 01
Identifikátor:	600 103 366
IČ:	70 988 714
Místo inspekce:	Sázava 2, Lanškroun 563 01
Termín inspekce:	7. - 8. a 11. leden 2010

Předmět inspekční činnosti

- Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu Mateřské školy Sázava, okres Ústí nad Orlicí (dále školy) a jeho souladu s právními předpisy a Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání (dále RVP PV) vykonávané podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů,
- zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného školou vykonávané podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. b) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů,
- získávání a analýza informací o vzdělávání dětí ve vzdělávací oblasti Dítě a svět a Dítě a jeho psychika podle § 174 odst. 2 písm. a) školského zákona.

Charakteristika školy

Škola je příspěvkovou organizací, jejím zřizovatelem je Obec Sázava. Vykonává činnost mateřské školy a školní jídelny. Škola je jednotřídní s kapacitou 27 dětí a s celodenním provozem, školní jídelna zajišťuje stravování dětem a zaměstnancům školy.

K předškolnímu vzdělávání bylo pro školní rok 2009/2010 přijato 22 dětí k celodenní docházce, do doby inspekční návštěvy se počet o jedno dítě zvýšil. Z celkového počtu 5 dětí navštěvuje školu v posledním roce před vstupem do základní školy, jedno z nich má odklad školní docházky. Počet dětí v posledních třech letech kolísá, kapacitu školy se nedaří naplňovat. V době inspekce školu navštěvovalo 6 dětí s omezenou délkou docházky, jedno ještě docházku nezahájilo.

Vzdělávací proces zajišťují dvě pedagogické pracovnice, ředitelka školy má dlouholetou pedagogickou praxi. Začínající učitelka není kvalifikovaná, ve škole pracuje od letošního školního roku na zkrácený úvazek (0,73).

Předškolní vzdělávání je realizováno podle školního vzdělávacího programu *Objevujeme svět* (dále ŠVP PV), který nabízí standardní vzdělávací činnosti dané RVP PV doplněné logopedickou prevencí a předplaveckým výcvikem.

Škola sídlí ve starší budově ve středu obce. Pro své potřeby využívá celé přízemí, kde je umístěna třída s oddělenou pracovnou, šatna, hygienické zázemí pro děti i dospělé, samostatná ložnice, školní kuchyně i prostory pro technické i administrativní zajištění provozu školy. První patro budovy využívá obecní úřad, část objektu slouží také k bytovým účelům. Škola prošla v minulých letech postupnou modernizací, která zahrnovala rekonstrukci hygienického zázemí, ústředního topení, části elektroinstalace, výměnu podlahových krytin a části nábytku. Vnitřní zařízení školy je postupně modernizováno a vybavováno novými hračkami i didaktickými pomůckami. Součástí školy je udržovaná školní zahrada vhodně vybavená pro pohybové vyžití dětí.

Ekonomické předpoklady školy

Škola hospodařila a hospodaří s finančními prostředky poskytnutými zřizovatelem (příspěvek na provoz), přidělenými ze státního rozpočtu (neinvestiční výdaje na přímé náklady na vzdělávání), z rozvojových programů ministerstva školství (Zvýšení nenárokových složek platů pedagogických pracovníků, Posílení odměňování nepedagogických pracovníků, „Hustota a Specifika“) a s finančními prostředky z vlastních příjmů (školné, tržby za obědy).

Z dotace ze státního rozpočtu (dále SR) škola hradila ve sledovaném období (rok 2007, 2008 a 2009) výdaje na mzdy a ostatní osobní náklady, zákonné odvody, výdaje vyplývající z pracovně právních vztahů, učební pomůcky. Značná částka byla použita na nákup učebních pomůcek zaměřených na podporu environmentální výchovy. V minimální výši byly finanční prostředky využity na úhradu nákladů na další vzdělávání pedagogických pracovníků.

Výše přidělovaných mzdových prostředků umožňovala ředitelce školy vyplácení nenárokových složek platu všem zaměstnancům školy v roce 2007 ve výši 11,43 %, v roce 2008 16,76 % a v 1. - 3. čtvrtletí roku 2009 4,73 %. Ředitelce školy není od 1. ledna 2007 přiznán osobní příspěvek, důvod nebyl České školní inspekci při jednání se zřizovatelem sdělen. Výše nenárokových složek platu ředitelky školy byla pod celkovým průměrem školy (rok 2007 4,95% a rok 2008 4,53%).

Z příspěvku zřizovatele byly hrazeny náklady za učební pomůcky, náklady za služby, energie a ostatní náklady spojené s provozem.

Celkové finanční prostředky přidělované zřizovatelem a z dotace ze SR na přímé náklady na vzdělávání jsou dostatečné k vytvoření podmínek pro realizaci ŠVP PV. Možnosti získávání finančních prostředků např. ze sponzorských darů, z rozvojových projektů nebo grantů škola zatím nevyužila.

Hodnocení školy

Rovnost příležitostí ke vzdělávání

Škola vytváří podmínky pro rovné příležitosti ke vzdělávání. Ve spolupráci se zřizovatelem vyhláší termín zápisu v místním zpravodaji, informace jsou zveřejněny také v budově školy. Ve školním roce 2009/2010 počet zájemců nepřesáhl kapacitu školy, čímž bylo umožněno předškolní vzdělávání všem dětem, jejichž zákonní zástupci podali žádost o přijetí. Možnost ukončení vzdělávání škola v posledních třech letech nevyužila. Mezi přijatými dětmi nebyly evidovány žádné se speciálními vzdělávacími potřebami či mimořádně nadané.

Škola identifikuje dítě s riziky neúspěšnosti (odklad školní docházky), pro něž má zpracován individuální vzdělávací plán vycházející ze zjištění pedagogicko - psychologické poradny. Diagnostické aktivity školy ale nepodávají dostatek potřebných informací o vývoji dětí v dlouhodobém časovém horizontu a ve všech oblastech. V letošním roce bylo k předškolnímu vzdělávání přijato dítě ze sociálně znevýhodněného prostředí, strategii vedoucí k postupnému odstranění sociálních bariér však škola dosud nestanovila. Vedení školy přijímá opatření k minimalizaci zdravotních a bezpečnostních rizik. Počet úrazů se zvýšil v minulém školním roce, jednalo se však pouze o drobná poranění, která nebyla v minulých letech vykazována, byť byla zaznamenána v knize úrazů.

Škola poskytuje rodičům informace v záležitostech týkajících se vzdělávání. Právo zákonných zástupců na poradenskou pomoc je zakotveno ve školním řádu.

Vedení školy

Realizovaný ŠVP PV platný od 1. září 2004 byl aktualizován pro tento školní rok a je souladu s RVP PV. Zohledňuje vnější prostředí a možnosti školy. Podmínky vzdělávání jsou ale zpracovány formálně a ještě nepodávají konkrétní obraz o škole. Integrované bloky byly v průběhu inspekční návštěvy doplněny o jednotlivé vzdělávací oblasti a různorodé činnosti, příležitosti a podněty. Průběžné vyhodnocování tematických částí je spíše výčtem a popisem realizovaných aktivit a podává méně informací o efektivitě využití vhodných prostředků, metod a forem vzdělávání.

Koncepce rozvoje školy je konkretizována v dlouhodobých cílech a programovém zaměření vzdělávacího obsahu. Deklarované záměry jsou v souladu s RVP PV, hlásí se k osobnostně orientovanému modelu předškolního vzdělávání. Evaluační systém není doposud nastaven tak, aby vedl k systematickému vyhodnocování práce školy a poskytoval potřebné informace pro její další strategii. Ředitelka školy v průběhu inspekční návštěvy vypracovala vlastní hodnocení. Potřebnou zpětnou vazbu však přineslo pouze v části podmínek a výsledcích vzdělávání, protože jeho zpracování nepředcházelo průběžné získávání informací ze všech oblastí dle nastavených kritérií. Prostřednictvím pedagogické rady jsou projednávány strategické dokumenty školy, k odborné pedagogické diskusi je však využívána omezeně.

Ředitelka školy splňuje požadavky pro výkon funkce. V souladu se školským zákonem plní stanovené povinnosti ředitele a vede povinnou dokumentaci, obsah některých dokumentů (školní řád, školní matrika, plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků) byl doplněn a upřesněn v průběhu inspekční návštěvy.

Předpoklady školy pro naplnění ŠVP PV

V personálním obsazení školy docházelo v posledních třech letech k významným změnám. Ředitelka školy přijala za toto období již třetí učitelku, obměnily se i provozní pracovnice. Nově přijaté začínající učitelce poskytuje ředitelka školy odborné vedení i potřebnou metodickou pomoc. Vytváří jí také optimální podmínky k dokončení vysokoškolského studia, které ale není zaměřeno na získání odborné kvalifikace pro předškolní věk. Profesionální růst pedagogických pracovníků je již méně podporován zaměřením dalšího vzdělávání. Výběr a minimální frekvence vzdělávání zcela nezohledňuje potřeby školy, jeho konkrétní plánování podléhá nabídce vzdělávacích center. Ředitelka školy absolvovala seminář k ŠVP PV a realizaci integrovaných bloků, což se příznivě projevilo ve vzdělávacím procesu. Potřebné vzdělávání v oblasti řízení školy však nebylo cíleně zařazováno.

Realizace záměrů a zásad směřujících k podpoře zdravého vývoje dětí se promítá jak v oblasti jejich fyzického rozvoje (předplavecký výcvik, pravidelné zařazování zdravotně preventivních pohybových aktivit), tak ve vytváření vhodných podmínek pro psychickou pohodu dětí. Tematika výchovy ke zdraví a environmentální výchovy

je součástí týdenních programů a každodenních činností ve třídě i při pobytu venku. Děti jsou průběžně seznamovány s pravidly ochrany zdraví a bezpečnosti.

Z vlastního hodnocení školy vyplývá, že materiální a prostorové předpoklady pro naplňování záměrů ŠVP PV jsou dostatečné. Z posouzení České školní inspekce na místě je zřejmé, že materiální podmínky pro předškolní vzdělávání jsou velmi dobré, vybavení je průběžně doplňováno a inovováno. Zřizovatel je příznivě nakloněn potřebám školy, postupná rekonstrukce jejích prostor byla hrazena obcí nad rámec běžného rozpočtu. Ředitelka má promyšlené priority ve zlepšování stavu interiéru a školní zahrady.

Průběh vzdělávání

Pro vzdělávání má škola velmi vhodné prostorové podmínky. Vnitřní prostředí třídy i přilehlé pracovní místnosti je využito k podpoře výuky, hračky jsou volně dostupné, děti mají možnost samostatného výběru. Uspořádání třídy je členité s řadou herních zákoutí pro individuální i skupinové činnosti. Třída poskytuje dostatek prostoru pro spontánní pohybové aktivity. V pracovní místnosti jsou volně dostupné nápoje, děti jsou samostatné v sebeobsluze a mají zafixován návyk průběžného doplňování tekutin.

Pedagogický proces byl založený na integrovaném způsobu výuky. Slučoval poznatky z více oblastí a hlavně počítal s aktivní spoluúčastí a samostatným rozhodováním dětí. Vzdělávací nabídka byla pestrá a pro děti motivující. Její realizace měla činnostní průběh. Vhodné využití metod opírající se o smyslové poznání, manipulaci a experimentaci s materiálem aktivizovalo děti a probouzelo zájem o poznání.

Vzdělávací činnosti, řízené i spontánní, probíhaly skupinově, individuálně i frontálně. Bylo při nich vytvořeno podnětné komunikativní prostředí. Činnosti byly přiměřené, diferencované podle potřeb a možnosti dětí. V případě pohybových aktivit nebyly vždy vytvořeny příznivé podmínky pro jejich průběh, a to vlivem méně promyšlené organizace, což vedlo ke ztrátě pozornosti a zvýšení neklidu dětí.

Pozitivním přínosem pro kvalitu pedagogického procesu byla příjemná vnitřní atmosféra. Děti byly povzbuzovány, vybízeny k přemýšlení a hledání nových cest řešení. Při činnostech vzájemně spolupracovaly. Méně zřetelné bylo vedení dětí k samostatnému hodnocení a sebereflexi. Vlivem nedostatku pedagogických zkušeností začínající učitelky nebyly vždy důsledně zapojeny děti k řešení dílčích nedorozumění jako jejich účastníci.

Partnerství

Škola organizuje různé akce, kterými obohacuje svůj vzdělávací program a rozvíjí základy pozitivních vztahů dětí ke kultuře a tradicím. Nepodílí se však na kulturním a společenském životě obce. Zůstává směrem k veřejnosti uzavřená. Prezenci práce školy na veřejnosti tak zajišťuje pouze fotoalbum na webových stránkách obce. Oblast partnerství je zaměřena převážně na spolupráci s rodiči, která je vedením školy hodnocena jako dobrá. Rodiče se hojně účastní akcí pořádaných školou (např. besídky, třídní schůzka). Jejich prostřednictvím jsou informováni o průběhu a výsledcích vzdělávání dětí. K spoluúčasti při organizování školních akcí nejsou však školou vyzýváni.

Spolupráce se zřizovatel nemá podle vedení školy dobrou úroveň. Komunikace je minimální. Vedení školy označuje své postavení jako vztah podřízeného k nadřízenému. Přípomínky má především k tomu, že zřizovatel zasahuje do pravomocí vedení školy a bez vzájemné domluvy i do tvorby podmínek vzdělávání (údržba, vnitřní vybavení). Informace získané od zřizovatele jsou však opačného charakteru. Každá strana hájí svoje názory a vzájemná domluva selhává.

Kontakty se základní školou v nedalekém Lanškrouně jsou minimální. Vzájemné návštěvy se nekonají. Spolupráce s pedagogicko - psychologickou poradnou je využívána v případech odkladu školní docházky a především při nápravě řeči dětí. Pravidelně na začátku roku jsou rodiče upozorněni na možnost využití této služby.

Úroveň klíčových kompetencí dosahovaných prostřednictvím vzdělávacího obsahu

Proces vzdělávání směřoval rovnoměrně k získávání všech klíčových kompetencí. Vhodnými prostředky byl podporován rozvoj čtenářské a matematické gramotnosti. Nejstarší děti mají správnou výslovnost, dokážou mezi sebou i s dospělým komunikovat bez zábran, vyjadřovat svá přání i naslouchat. Chápu základní matematické pojmy a elementární souvislosti. Vzdělávací nabídka jim poskytovala dostatek příležitostí k rozvoji informační, sociální a přírodovědné gramotnosti. Měly možnost experimentovat, samostatně se rozhodovat a vyjadřovat svoji představivost a fantazii v tvořivých konstruktivních, výtvarných a dramatických činnostech. Pozitivně laděná atmosféra a partnerský přístup pedagogů vytvářely vhodné prostředí pro rozvoj kladných vztahů. Děti respektovaly pravidla společenského soužití, méně jsou zafixovány návyky k udržování pořádku a v případě mladších dětí dodržování dohodnutých pravidel hry. Prokazovaly znalosti z oblasti přírody a její ochrany. Přínosem pro péči o životní prostředí je nápadité využívání odpadového materiálu k tvůrčím činnostem. Děti se bezpečně orientovaly v prostředí školy. V sebeobsluze zvládaly běžné pracovní úkony a zacházení s předměty denní potřeby.

Výsledky vzdělávání

Úspěšnost dětí při přechodu do základní školy není vedením školy cíleně sledována. Informace zprostředkovaně získává od rodičů i od samotných žáků. V průběhu posledních tří let nedošlo k vrácení dítěte zpět do mateřské školy.

Pro zjišťování individuálních potřeb dětí slouží ve škole pedagogická diagnostika. Vedené záznamy jsou však neúplné, neboť poskytují přehled o jejich individuálním rozvoji a výsledcích vzdělávání pouze v oblasti sebeobsluhy, řeči a dílčích vědomostních poznatků. Podklady o dosažené úrovni dětí eviduje škola pouze v oblasti grafomotoriky. Vzdělávání dítěte s odkladem školní docházky probíhá podle individuálního vzdělávacího plánu, ale neobsahuje průběžné vyhodnocování a výsledky.

Celkové hodnocení školy

Mateřská škola poskytuje vzdělávání v souladu se zápisem do rejstříku škol a školských zařízení. Postup školy při přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání je v souladu se zákonnými ustanoveními a je dodržován princip rovnosti přístupu ke vzdělání.

Škola má odpovídající dostatečné množství materiálních a finančních zdrojů pro realizaci ŠVP PV. Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu používá v souladu s účelem, na který byly přiděleny.

Škola zajišťuje bezpečnost dětí, ve vzdělávání podporuje jejich vývoj. Vedení školy vyhodnocuje zdravotních a bezpečnostní rizika, přijímá opatření k jejich minimalizaci.

Realizovaný ŠVP PV je v souladu se zásadami a principy RVP PV. Nedostatky v jeho zpracování byly po zhodnocení Českou školní inspekcí odstraněny. Evaluační systém není doposud plně funkční, proto neposkytuje dostatek informací potřebných ke zvyšování kvality poskytovaného vzdělávání.

Organizace vzdělávacího procesu vytváří vhodné podmínky pro fyzickou i psychickou pohodu dětí. Podporuje jeho tělesný rozvoj, osobní spokojenost, napomáhá mu v chápání okolního světa a přibližuje mu jeho normy a hodnoty. V procesu vzdělávání směřuje k rozvoji všech klíčových kompetencí. Méně komplexně a systematicky sleduje pokroky dětí v rámci cílené podpory jejich individuálního rozvoje.

Seznam písemností, o které se inspekční zjištění opírá:

1. *Zřizovací listina* s účinností od 1. ledna 2003
2. *Rozhodnutí* Krajského úřadu Pardubického kraje o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 7. dubna 2003, čj. KrÚ 8063/2002 OŠMS
3. *Rozhodnutí* Krajského úřadu Pardubického kraje o změně v rejstříku škol a školských zařízení ze dne 22. srpna 2005, čj. KrÚ 12805-1/2005 OŠMS
4. Jmenování do funkce ředitelky ze dne 21. ledna 2003
5. Výkaz o mateřské škole S 1-01 podle stavu k 30. září 2007, 2008 a 2009
6. Výkaz o ředitelství škol R 13-01 podle stavu k 30. září 2007, 2008 a 2009
7. Výjimka z počtu dětí ze dne 23. listopadu 2006
8. *Kritéria k přijímání dětí do MŠ* (mateřská škola) ze dne 30. června 2006
9. *Rozhodnutí o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání* pro školní rok 2009/2010
10. *Školní matrika* - školní rok 2009/2010
11. *Přehled docházky* - školní rok 2009/2010
12. *Vlastní hodnocení školy - školní rok 2008/2009* ze dne 9. ledna 2010
13. Školní vzdělávací program *Objevujeme svět* platný od 1. září 2004
14. *Třídní kniha* vedená ve školním roce 2009/2010
15. Záznamy o dětech - školní rok 2009/2010
16. Výkaz o úrazovosti V 36-01 za školní rok 2006/2007, 2007/2008 a 2008/2009
17. *Kniha úrazů* vedená od 27. února 2007
18. *Poučení dětí o bezpečném chování v MŠ* ze dne 2. září 2006
19. *Bezpečnostní poučení o BOZP při mimoškolních akcích* ze dne 2. září 2008
20. Pracovní doba zaměstnanců školy pro školní rok 2009/2010
21. *Školní řád* ze dne 3. září 2009
22. *Organizační řád* s platností od 1. ledna 2007
23. *Provozní řád MŠ Sázava* - dokument bez bližšího časového určení
24. Doklady o odborné kvalifikaci pedagogických pracovníků
25. *Plán vzdělávání začínající učitelky* ze dne 2. září 2009
26. *Plán vzdělávání - ředitelka, učitelka 2010* ze dne 7. ledna 2010
27. Doklady o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků za období 2007 - 2009
28. *Personální a kontrolní činnost* ze dne 5. ledna 2009
29. *Sledované cíle hospitační činnosti* - dokument bez bližšího časového určení
30. Záznamy z hospitací - školní rok 2007/2008, 2008/2009 a 2009/2010
31. Zápisy z pedagogických rad za období 2007/2008, 2008/2009 a 2009/2010
32. Zápisy ze schůzek s rodiči za období 2007/2008, 2008/2009 a 2009/2010
33. *Inspekční zpráva* čj. 105 300/01-401 ze dne 29. listopadu 2001
34. *Protokol* čj. ČŠI 246/07-10 ze dne 11. dubna 2007
35. *Protokol o kontrolním zjištění Krajské hygienické stanice Pardubického kraje* ze dne 27. března 2009
36. *Protokol o odborné technické kontrole* tělovýchovného náradí a zařízení školní zahrady ze dne 20. dubna 2009
37. Doklady k finančním prostředkům SR a přidělovaných zřizovatelem na rok 2007, 2008 a 2009 (Ukazatele přímých nákladů na vzdělávání, Rozpis dotací, Finanční vypořádání dotací, Stanovení základních ukazatelů)
38. Doklady o přidělení finančních prostředků na rozvojové programy ve sledovaném období (Nenárokové složky platů pedagogických pracovníků, Posílení odměňování nepedagogických pracovníků, „Hustota“ a „Specifika“)
39. Čtvrtletní výkaz o zaměstnancích a mzdových prostředcích v regionálním školství Škol (MŠMT) P 1-04 za 1. - 4. čtvrtletí 2007 a 2008 a za 1. - 3. čtvrtletí 2009
40. Mzdové listy ředitelky školy za rok 2007 a 2008
41. Účetní závěrky a hlavní knihy za rok 2007 a 2008

Složení inspekčního týmu:

(razítko)

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Ivana Bečková	Ivana Bečková v. r.
PaedDr. Jaroslava Břízová	Jaroslava Břízová v. r.
Bc. Miluše Jasanská	Miluše Jasanská v. r.

Ve Svitavách dne 19. ledna 2010

Poučení:

Dle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitel školy/školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu Česká školní inspekce, Milady Horákové 10, 568 02 Svitavy.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Podpis ředitelky školy stvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Sázavě dne 22. ledna 2010

(razítko)

Titul, jméno a příjmení	Podpis
	Alena Benešová v. r.